

Hněvejte se, ale nehřešte

Hošťálková 5.8.2018

Písňe: EZ 379, 688, 618, Svítá 239, EZ 685

Čtení z písma: Žalm 69, 6 – 10 Lukáš 19, 41 - 48

Bratři a sestry,

dnes bych se chtěl spolu s Vámi zamyslet nad následujícími dvěma verši z přečteného oddílu z Lukášova evangelia.

Když vešel do chrámu, začal vyhánět ty, kdo tam prodávali, a řekl jim: „Je psáno: ‚Můj dům bude domem modlitby,‘ ale vy jste z něho udělali doupě lupičů.“ (Lk 19,45 - 46).

Ježíš se zde projevuje velice neobvykle. Vejde na chrámové nádvoří a zmocní se ho hněv. Uplete si z provazů bič a dá se do úklidu. Zpřevrací stoly a židle směnárníků a obchodníků s obětními zvířaty. Je samotné pak bičem žene ven a křičí na ně: „Můj dům je domem modlitby pro všechny národy, vy jste z něj ale udělali lupičské doupě!“

Jak je možné, že jindy laskavý a mírný Ježíš, v uvedeném oddílu mává v hněvu bičem a ničí stánky obchodníků? Jak se to shoduje s jeho slovy z kázání na hoře: "Já však vám pravím, abyste se zlým nejednali jako on s vámi; ale kdo tě uhodí do pravé tváře, nastav mu i druhou;" (Mt 5,39)

Abychom vše správně pochopili, musíme se podívat do Janova evangelia. Příběh je zde doplněn vysvětlující větou: Jeho učedníci si vzpomněli, že je psáno: 'Horlivost pro tvůj dům mne stráví. (J, 2,17).' To je citát ze Žalmu 69:

...neboť horlivost o tvůj dům mě strávila, tupení těch, kdo tě tupí, padlo na mne. (Ž 69,10)

Je zřejmé, že Ježíš se nehněval sám kvůli sobě, ale horlil ve věci svého Otce. Co ho ale tak rozhněvalo? Na první pohled je konání obchodníků docela v pořádku.

Pro poutníky, kteří chtěli přinést oběť svému Bohu, bylo velice praktické, když si obětní zvíře, mohli koupit přímo na chrámovém nádvoří. Připomeňme si, že obětními zvířaty byli podle Mojžíšova zákona býci a krávy, býčci a jalovice, jehňata, berani, ovce, kůzlata, kozli a kozy. Chudí lidé také mohli obětovat hrdličky a holuby. Někteří poutníci jistě přicházeli zdaleka. Vést nebo nést jedno nebo více obětních zvířat by pro ně bylo obtížné. Stejně tak nebyli vybaveni chrámovými šekely. Jenom jimi mohla být zaplacená daň určená pro údržbu chrámu nebo chrámový dar. Možnost, vyměnit si peníze přímo na místě, jistě uvítali. Z dnešního úhlu pohledu bychom vše hodnotili jako velice dobře zvládnutou úroveň služeb.

Práce prodavačů obětních zvířat a směnárníků tedy nemusela být sama o sobě problémová. Potíž tkvěla v místě, kde se odehrávala. Představme si, že Pán Ježíš vešel do nádvoří chrámu a namísto očekávaných projevů zbožnosti zde uviděl tržiště v plném provozu. Smlouvání obchodníků se zvířaty se mísilo s cinkáním směňovaných peněz, s bučením dobytka, bečením ovcí, vrkáním holubů a hádkami. Všude panoval zmatek a hluk. Ježíš si zároveň uvědomil, že proměna chrámového nádvoří na tržiště se nemohla obejít bez podpory kněží. Ta jistě nebyla zadarmo. Důvod samotné existence chrámu, setkávání lidí s živým Bohem, se vlivem tržiště na chrámovém nádvoří dostával do pozadí. Dům modlitby se kvůli zisku kněží stal doupětem lupičů.

Chtěl bych dodat ještě jednu poznámku, která vychází z tématiky stejného oddílu Markova evangelia. V něm Ježíš učí: „Což není psáno: 'Můj dům bude zván domem modlitby pro všechny národy'? Vy však jste z něho udělali doupě lupičů. (Mk 11,17)" Chrámové nádvoří bylo nazýváno nádvořím pohanů. Bylo jediným místem chrámového okrsku, kam měli pohané přístup. Hluk tržiště jim ale prakticky znemožňoval jakékoli ztišení se před Bohem.

Ježíšův hněv tedy dokonale odpovídal nesouladu nebo lépe řečeno zlu, které chrámovém nádvoří panovalo. On sám za sebe neoplácel spílání spíláním, když trpěl nehrozil, ale vkládal vše do rukou toho, který soudí spravedlivě (1. Petr 2,23). Znesvěcování Otcova domu, ale nemohl nechat být jen tak.

Je ale vůbec možné hněvat se a přitom zůstat bez hříchu? Ano je. Známe přece oddíl z listu Efeským:

„Hněváte-li se, nehřešte.“ Nenechte nad svým hněvem zapadnout slunce a nedopřejte místa ďáblu.

Ef 4,26 - 27

Jsmo stvořeni k obrazu Božímu. Naše schopnost hněvu proto není konstrukční chybou, ale je odvozena od vlastností našeho Stvořitele. Bůh se například hněvá, když lidé uctívají modly, když utiskují a ponižují chudé, když pokorné svádějí na scestí nebo když se oddávají smilstvu (Am 2,4 - 8).

Hněv sám o sobě ještě nemusí být hříchem. Jenom ho musíme udržet pod kontrolou a nedávat mu čas, aby se natrvalo zabydlel v našem srdci. Máme být rychlí k naslouchání, ale pomalí k mluvení a k hněvu. Lidským hněvem spravedlnost Boží nelze prosadit (Jak 1,19 – 20).

Všimněme si, že Ježíšův hněv měl spravedlivý důvod a vedl k nápravě. I v tom máme následovat svého Pána. Ne, aby to dopadlo, jako, když jsem se kdysi rozhněval při zkoušce na vánoční besídku. Někdo rozebral aparaturu, kterou jsme se skupinou při ní měli použít. Hněv byl jistě na místě, ale vylít si zlost na Zdeňkovi, který s tím neměl nic společného, bylo jednoduše špatné. Omluvil jsem se mu a on mi to odpustil.

Velký pozor na hněv vůči konkrétnímu člověku. Možná měl v minulosti nějakou skutečnou příčinu, ale ta už není důležitá. Nyní stačí k pokažení naší nálady jenom to, že dotyčného uvidíme. Kdokoli se hněvá na svého bratra, provinuje se v Božích očích podobně, jako by spáchal vraždu. Vrazi pak nemají podíl na věčném životě (1J 3,15). Bůh od nás nejprve očekává smíření s ostatními lidmi a až poté můžeme přicházet jej uctívat (Mt 5,24). Dlouhodobý vzájemný spor mezi dvěma upřímně věřícími křesťany se mi z toho úhlu pohledu jeví jako velice problematický. Je-li to možné, máme žít se všemi lidmi v pokoji. Není-li, ponechme místo pro Boží soud. Má je odplata, praví Pán (Řím 12,18 – 20).

Hněv je velmi silnou emocií. Západní psychologie doporučuje: pokud máte vztek, hlavně ho v sobě neduste. Vypusťte páru fyzickou námahou, zadupejte si, ulevte si jadrnými slovy. Bible ale doporučuje něco jiného.

Ať je vám vzdálena všechna tvrdost, zloba, hněv, křik, utrhaní a s tím i každá špatnost; buďte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám (Ef 4,31).

Hlasité nadávání je špatnou reklamou našeho života s Bohem. Zde musím dodat, že naprosto chápu všechny, kteří s tím mají potíže. Mám je také. Zjistil sem, že mi často pomáhá neřešit věc okamžitě a na místě, jak mi radí hněv, ale raději se někam zavřít a o samotě volat k svému Pánu. Klidně i nahlas křičet a doslova si před Ním vylít srdce. Pokud se neudržím nebo někdo jiný z mého okolí, pak je na místě vzájemné odpuštění. Věřím, že to není jenom o mé snaze, ale o Bohu, který dává milost k proměně mého chování.

Pán Ježíš šel na smrt za všechny naše hříchy bez výjimky. Hříchy vyplývající z nezvládnutého hněvu k nim jistě patří také. On nám dokonale rozumí a zná všechny naše slabosti (Žd 4,15). On je k nám mnohem milosrdnější, než my k sobě navzájem nebo sami k sobě. Jeho příklad máme následovat i když se hněváme.

Amen